

222/1999 Sb.

ZÁKON

ze dne 14. září 1999

o zajišťování obrany České republiky

Změna: 320/2002 Sb.

Změna: 436/2004 Sb.

Změna: 413/2005 Sb.

Změna: 112/2006 Sb., 186/2006 Sb.

Změna: 267/2006 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon stanovuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajišťování obrany České republiky (dále jen "obrana státu") před vnějším napadením a odpovědnost za porušení těchto povinností.

§ 2

Vymezení pojmů

(1) Obrana státu je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému.

(2) Pracovní povinnost je povinnost fyzických osob vykonávat po nezbytně nutnou dobu určené práce, které jsou nutné k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a které jsou tyto fyzické osoby povinny konat v místě a podle potřeb zajišťování obrany státu i nad rámec pracovní doby stanovené v pracovněprávních předpisech.

(3) Pracovní výpomoc je povinnost fyzických osob vykonávat jednorázové a mimořádné úkoly nezbytné k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Věcnými prostředky jsou movité a nemovité věci ve vlastnictví státu, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob nebo jimi poskytované služby, které lze využít v zájmu zajišťování obrany státu.

(5) Poskytováním údajů a informací se rozumí povinnost právnických a fyzických osob poskytnout na výzvu správních úřadů a územních samosprávných celků údaje a informace o věcných prostředcích, které vlastní, o výrobních programech a výrobních kapacitách, o kvalifikaci svých zaměstnanců, o zdravotní způsobilosti fyzických osob povolávaných k pracovní povinnosti a pracovní výpomoci, kterých lze využít při přípravě zajišťování obrany státu, za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu; fyzické osoby jsou povinny sdělit údaje o svém vzdělání a o svém zdravotním stavu.

(6) Operační přípravou státního území je souhrn opatření vojenského, ekonomického a obranného charakteru, která se plánují a uskutečňují v míru, za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu s cílem vytvořit na území státu nezbytné podmínky pro splnění úkolů ozbrojených sil a zabezpečení potřeb obyvatelstva.

(7) Subjektem hospodářské mobilizace se rozumí podnikatel, který se zavázal za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu dodávat výrobky, práce nebo služby nezbytné pro zajištění ozbrojených sil a ozbrojených sborů a byl jím jmenován.

(8) Plánováním obrany státu se rozumí soubor plánovaných opatření, vzájemně se ovlivňujících, k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením a ke splnění všech požadavků na zajišťování obrany státu, zabezpečení mezinárodních smluvních závazků o společné obraně, včetně podílu ozbrojených sil na činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru, účasti na mírových operacích a podílu při záchranných pracích a při plnění humanitárních úkolů. Plán obrany státu tvoří obranné plánování, operační plánování, mobilizační plánování, plánování připravenosti obranného systému státu a plánování příprav k záchranným pracím a k plnění humanitárních úkolů.

ČÁST DRUHÁ

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE OBRANY STÁTU

Obecná ustanovení

§ 3

Řízení a organizace obrany státu zahrnují výstavbu, přípravu a řízení ozbrojených sil, operační přípravu státního území, plánování obrany státu a opatření v národním hospodářství a na všech úsecích veřejného života v zájmu zajišťování obrany státu.

§ 4

Za přípravu a zajišťování obrany státu odpovídá vláda.

§ 5

Vláda

(1) Vláda k zajišťování obrany státu v míru

- a) vyhodnocuje rizika ohrožení státu, která mohou být příčinou ozbrojeného konfliktu, a činí nezbytná opatření ke snížení, popřípadě vyloučení těchto rizik,
- b) schvaluje strategickou koncepci obrany státu,
- c) řídí plánování obrany státu, stanoví obsahovou náplň jednotlivých plánů obrany státu a časové etapy pro jejich zpracování,
- d) rozhoduje o základních opatřeních přípravy státu k obraně a jejím organizování,
- e) rozhoduje o základních směrech výstavby, přípravy a použití ozbrojených sil a o zajištění obrany státu,
- f) schvaluje koncepci mobilizace ozbrojených sil,
- g) rozhoduje o prověření opatření pro zabezpečení obrany státu podle § 41 odst. 2,
- h) schvaluje koncepci přípravy občanů k obraně státu,
- i) stanoví k provedení svých rozhodnutí při zajišťování obrany státu úkoly ministrům, vedoucím jiných správních úřadů a obcím při výkonu jejich přenesené působnosti,
- j) rozhoduje o dalších nepředvídatelných úkolech nezbytných k zajišťování obrany státu.

(2) Vláda k zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu

- a) činí závěry z vojensko politického hodnocení mezinárodních vztahů a rozhoduje o realizaci potřebných opatření k odvrácení ozbrojeného konfliktu a ke zvýšení připravenosti k obraně státu,
- b) rozhoduje o opatřeních k účinnému fungování systému obrany státu,
- c) rozhoduje o prioritách plnění úkolů, které souvisejí se zajišťováním obrany státu,
- d) rozhoduje o opatřeních potřebných pro vedení války,
- e) k plnění úkolů při zajišťování obrany státu využívá Ústřední krizový štáb zřízený podle zvláštního právního předpisu.

§ 6

Ministerstva, jiné ústřední správní úřady a Česká národní banka

(1) Ministerstvo obrany (dále jen "ministerstvo") k zajišťování obrany státu

- a) navrhuje vládě základní opatření k přípravě a organizování obrany státu; k tomu zejména zpracovává obranné koncepce a požadavky na zabezpečení obrany státu,
- b) odpovídá za proces plánování obrany státu a koordinuje jeho přípravu; k tomu může vyžadovat od příslušných ministerstev, jiných správních úřadů a obcí podkladové materiály; ministerstva, jiné správní úřady a obce jsou povinny požadavkům vyhovět,
- c) odpovídá za zabezpečení mobilizace ozbrojených sil; k tomu může vyžadovat od příslušných ministerstev, jiných správních úřadů a obcí součinnost; ministerstva, jiné správní úřady a obce jsou povinny požadavkům vyhovět,
- d) vede soubornou evidenci věcných prostředků určených k zabezpečení ozbrojených sil navazující na evidenci vedenou územními vojenskými správami,
- e) přezkuvuje prostřednictvím svých orgánů přípravu mobilizace ozbrojených sil; k tomu jsou pracovníci, které pověřilo ministerstvo, oprávněni vstupovat do objektů kontrolovaných subjektů,
- f) prověřuje opatření pro zabezpečení obrany státu v rozsahu stanoveném vládou podle § 41 odst. 2,
- g) řídí přípravu občanů k obraně státu; rozsah přípravy občanů k obraně státu je součástí plánů obranného plánování,
- h) uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci z hlediska zájmů obrany České republiky.

(2) Ministerstva a jiné ústřední správní úřady k zajišťování obrany státu v oboru své působnosti

- a) vyhodnocují mezinárodněpolitickou situaci a navrhnou potřebná opatření k zajišťování obrany státu,

- b) plánují podle rozhodnutí vlády opatření k zajišťování obrany státu včetně jejich finančního zabezpečení a realizují je,
- c) odpovídají za výstavbu, provoz a údržbu objektů důležitých pro obranu státu,
- d) plní úkoly k zajišťování obrany státu podle rozhodnutí vlády.

(3) Česká národní banka v oboru své působnosti stanoví a uskutečňuje opatření k zajišťování obrany státu včetně plánování prostředků na ně.

§ 7

Krajské úřady

Krajské úřady k zajišťování obrany státu

- a) vyhodnocují objekty, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny, a navrhují vládě, cestou ministerstva, způsob jejich ochrany; tato opatření se nevztahují na objekty v působnosti Kanceláře Poslanecké sněmovny, Kanceláře Senátu, Nejvyššího kontrolního úřadu, Kanceláře prezidenta republiky, Úřadu vlády České republiky, ministerstev, Správy státních hmotných rezerv, zpravodajských služeb České republiky, České národní banky a na objekty, které střeží ozbrojené síly a ozbrojené bezpečnostní sbory,
- b) plánují podle rozhodnutí vlády opatření k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatel, fungování státní správy a samosprávy a zabezpečení mobilizace ozbrojených sil za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,
- c) stanovují a realizují opatření k zabezpečení mobilizace ozbrojených sil podle rozhodnutí ministerstva a plní další nezbytná opatření k obraně státu,
- d) řídí evakuaci obyvatel a zabezpečují jejich nezbytné životní potřeby,
- e) plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí ministerstva,
- f) vedou soubornou evidenci o určených věcných prostředcích a jejich vlastnících a o fyzických osobách určených za stavu ohrožení státu a za válečného stavu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci,
- g) zabezpečují podle požadavků obcí přípravu občanů k obraně státu.

§ 7a

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností k zajišťování obrany státu

- a) podílejí se, v rozsahu stanoveném krajským úřadem, na vyhodnocování objektů, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou být napadeny, a navrhují způsob jejich ochrany,
- b) plánují, v rozsahu stanoveném krajským úřadem, opatření k vytvoření nezbytných podmínek pro zajištění životních potřeb obyvatel, fungování státní správy a samosprávy a zabezpečení mobilizace ozbrojených sil za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu,
- c) vedou evidenci o vhodných věcných prostředcích, které lze využít pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a v nezbytném rozsahu vedou osobní údaje o jejich vlastnících,
- d) vedou evidenci nezbytných osobních údajů o fyzických osobách, které lze určit pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci; zvláště vedou evidenci osobních údajů zdravotnických pracovníků, v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem, 1) pro doplnění ozbrojených sil za válečného stavu,
- e) provádějí výběr vhodných věcných prostředků a kontrolu určených věcných prostředků; výběrem vhodných věcných prostředků mohou vydáním plné moci pověřit určené pracovníky ústředních správních úřadů, jiných správních úřadů nebo subjektů hospodářské mobilizace, pokud o věcné prostředky požádaly, a jejich následnou kontrolou mohou vydáním plné moci pověřit určené pracovníky ústředních správních úřadů a jiných správních úřadů,
- f) rozhodují o určení věcných prostředků pro účely zajišťování obrany státu podle druhu a množství v souladu s požadavkem vyplývajícím ze schválených plánů obrany státu; k tomuto účelu provádějí rozpis věcných prostředků podle druhu a množství na další obce ve svém správním obvodu stanoveném zvláštním právním předpisem 2) (dále jen "obvod"),
- g) rozhodují o povolání fyzických osob, které mají trvalý pobyt v jejich obvodu, v souladu s požadavkem vyplývajícím ze schválených plánů obrany státu, k pracovním výpomocím a k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu za stavu ohrožení státu a za válečného stavu; koordinují jejich výběr a spolupracují s dalšími obcemi, úřady práce a dalšími správními úřady,
- h) podílejí se na evakuaci obyvatel a zabezpečení jejich nezbytných životních potřeb podle rozhodnutí krajského úřadu,
- i) plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí ministerstva,
- j) podílejí se na organizaci přípravy občanů k obraně státu,
- k) plní další úkoly a poskytují údaje pro zajišťování obrany státu podle pokynů ministerstev a jiných správních úřadů,
- l) ukládají sankce za nesplnění povinností,

- m) provádějí výkon rozhodnutí za podmínek stanovených v § 69 až 72,
- n) rozhodují o vyvlastnění ve zkráceném řízení za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 8

Obce v přenesené působnosti

Obce v přenesené působnosti k zajišťování obrany státu

- a) plní úkoly a poskytují údaje pro zabezpečení obrany státu podle požadavků obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajského úřadu,
- b) zabezpečují výběr a povolávání fyzických osob k pracovním výpomocím nebo k pracovním povinnostem pro potřeby zajišťování obrany státu podle rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- c) podílejí se na zabezpečení dodání určených věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu podle rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- d) plní úkoly spojené s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu podle rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- e) poskytují potřebnou součinnost v případě výcviku ozbrojených sil mimo území vojenských újezdů; sepisují škody způsobené právníckým a fyzickým osobám a škody způsobené na majetku obce, došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výcvikem ozbrojených sil nebo s prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu,
- f) uplatňují požadavky na přípravu občanů k obraně státu u krajského úřadu cestou obecního úřadu obce s rozšířenou působností a organizují jejich přípravu,
- g) plní úkoly spojené s evakuací obyvatel podle rozhodnutí krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností a poskytují potřebnou součinnost při ochraně majetku evakuovaných osob.

§ 9

Práva a povinnosti pracovníků správních úřadů a územních samosprávných celků

(1) Pověření pracovníci správních úřadů a územních samosprávných celků (dále jen "pověření pracovníci") jsou oprávněni v nezbytně nutném rozsahu

- a) vyžadovat a shromažďovat potřebné údaje pro zajišťování obrany státu,
- b) vstupovat, popřípadě vjíždět na cizí pozemky a vstupovat do cizích objektů v souvislosti s plněním úkolů potřebných pro zajišťování obrany státu.

(2) Pověření pracovníci jsou povinni

- a) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dověděli v souvislosti s plněním úkolů při zajišťování obrany státu,
- b) před vstupem do cizího objektu informovat majitele nebo provozovatele objektu a prokázat se plnou mocí.

(3) Za škodu způsobenou pověřenými pracovníky při kontrolních činnostech podle tohoto zákona odpovídá stát; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

§ 9a

Vztah ke krizovému řízení

(1) Ústřední správní úřady, správní úřady, orgány krajů a orgány obcí jsou povinny při plnění úkolů zajišťování obrany státu vzájemně spolupracovat a vyměňovat si v nezbytně nutném rozsahu informace z informačních systémů, které vedou. Při plnění úkolů zajišťování obrany státu využívají pracovišť krizového řízení, pracovních a poradních orgánů zřízených podle zvláštních právních předpisů. 2a) Vzájemnou spolupráci a výměnu informací koordinuje ministerstvo.

(2) Za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a za válečného stavu mohou orgány krizového řízení nařizovat také opatření podle zvláštního právního předpisu, nejsou-li v rozporu s tímto zákonem.

(3) Krizové plány zpracované podle zvláštního právního předpisu za stavu ohrožení státu vyhlášeného v souvislosti se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a za válečného stavu tvoří samostatnou část plánu obrany státu.

ČÁST TŘETÍ

POVINNOSTI PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB

§ 10

Povinnosti právníckých osob

Právnícké osoby jsou povinny

- a) poskytovat podle rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo na výzvu územní

- vojenské správy určené věcné prostředky pro potřeby zajišťování obrany státu, které vlastní,
- b) strpět činnosti spojené s výběrem, evidencí, určením a dodáváním věcných prostředků pro potřeby zajišťování obrany státu nebo s jejich kontrolou, včetně vstupu pověřených zaměstnanců obce s rozšířenou působností zařazených do obecního úřadu, ministerstva a jiných správních úřadů, pokud o věcné prostředky požádaly, do objektů,
- c) bezodkladně oznamovat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podstatné změny určených věcných prostředků, které mají význam pro jejich využitelnost,
- d) uposlechnout výzvy k dodání věcných prostředků k prověření opatření pro zabezpečení obrany státu,
- e) poskytovat na žádost příslušných správních úřadů údaje a informace v nezbytně nutném rozsahu pro potřeby přípravy a realizace opatření v zájmu zajišťování obrany státu.

§ 11

Povinnosti fyzických osob

Fyzické osoby, pokud jde o věcné prostředky, mají stejné povinnosti, jaké mají podle § 10 právnické osoby. Nevyužívá-li fyzická osoba své obydlí pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou pověřeni pracovníci uvedení v § 10 písm. b) vstupovat do jejího obydlí jen s jejím souhlasem, a to za účelem výběru, evidence, určení a dodání věcných prostředků nebo jejich kontroly.

§ 12

Právnické a fyzické osoby, které mají zaměstnance, jsou povinny poskytovat pracovní volno těmto zaměstnancům, kteří budou povoláni k pracovním výpomocem nebo k plnění pracovních povinností v zájmu zajišťování obrany státu.

ČÁST ČTVRTÁ

VĚCNÉ PROSTŘEDKY, PRACOVNÍ POVINNOST A PRACOVNÍ VÝPOMOC

HLAVA I

VĚCNÉ PROSTŘEDKY

Obecná ustanovení

§ 13

(1) Za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu stát zajišťuje obranu především vlastními věcnými prostředky.

(2) Věcné prostředky státu se k zajišťování obrany státu použijí v souladu se schválenými plány obranného plánování. Ostatní věcné prostředky se k zajišťování obrany státu použijí v souladu se schválenými krizovými plány zpracovanými podle zvláštních právních předpisů.

§ 14

(1) Nepostačují-li věcné prostředky státu, může obecní úřad obce s rozšířenou působností právnické nebo fyzické osobě, která má věcné prostředky potřebné k zajišťování obrany státu, (dále jen "vlastník") uložit povinnost tyto prostředky pro obranu státu poskytnout.

(2) Movité a nemovité věci a služby se stávají věcnými prostředky rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Obecním úřadem obce s rozšířenou působností příslušným pro vydání rozhodnutí

- a) o nemovitém věcném prostředku je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu se nemovitost nachází,
- b) o movitém věcném prostředku je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má vlastník movité věci místo trvalého pobytu nebo právnická osoba sídlo,
- c) o požadované službě je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má fyzická osoba trvalý pobyt nebo právnická osoba sídlo.

(4) Proti rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o určení věcného prostředku není přípustné odvolání. Na rozhodování o určení věcných prostředků se nevztahuje správní řád.

§ 15

Na základě rozhodnutí příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností je vlastník věcných prostředků povinen tyto věcné prostředky odevzdat nebo poskytnout a strpět, aby s nimi bylo naloženo určeným způsobem.

Rozhodování o dodání a převzetí věcných prostředků

§ 16

O povinnosti poskytnout věcné prostředky ve prospěch zajišťování obrany státu rozhoduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností dodávacím příkazem. O povinnosti poskytnout věcné prostředky pro potřeby ozbrojených sil rozhoduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v souladu s návrhem příslušné územní vojenské správy.

§ 17

(1) Dodávací příkaz má tři části:

- a) část "A. Rozhodnutí o dodání věcného prostředku" obsahuje zejména název a identifikační údaje věcného prostředku, údaje o vlastníkovi věcného prostředku, osobní údaje o osobě odpovědné za dodání věcného prostředku, kterou vlastník určí, poučení a označení správního úřadu, který je vydal,
- b) část "B. Výzva k dodání věcného prostředku" obsahuje zejména způsob, místo a dobu předání věcného prostředku, poučení a označení správního úřadu, který výzvu učinil,
- c) část "C. Potvrzení o doručení výzvy k dodání věcného prostředku" obsahuje zejména název a identifikační údaje věcného prostředku, na který byl dodávací příkaz vydán, údaje o vlastníkovi věcného prostředku, údaje o doručení dodávacího příkazu potvrzené podpisem vlastníka nebo osoby odpovědné za doručení výzvy.

(2) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem vnitra stanoví vyhláškou postup při uplatňování požadavku na určení věcných prostředků, náležitosti dodávacího příkazu a jeho vzor.

§ 18

(1) Každý, komu bylo uloženo poskytnout určené věcné prostředky ve prospěch zajištění obrany státu, je povinen je předat na výzvu podle § 17 odst. 1 písm. b) příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností a u věcných prostředků určených pro potřeby ozbrojených sil na výzvu příslušné územní vojenské správy ve stanovené době, na určeném místě, v použitelném stavu a s potřebným příslušenstvím. Věcné prostředky převezme obecní úřad obce s rozšířenou působností. Věcné prostředky pro potřeby ozbrojených sil převezmou příslušné územní vojenské správy.

(2) Orgán, který věcný prostředek přebírá, je povinen vydat doklad o převzetí věcného prostředku. Doklad o převzetí věcného prostředku obsahuje zejména označení orgánu, který věcný prostředek přebírá, údaje o vlastníkovi věcného prostředku, osobní údaje fyzické osoby, která jej předává, identifikační údaje věcného prostředku a jeho příslušenství, údaje o zjevných vadách, poškození a celkovém stavu věcného prostředku v době převzetí a potvrzení uvedených údajů podpisem odpovědné fyzické osoby orgánu, který věcný prostředek přebírá, a fyzické osoby, která věcný prostředek předává.

(3) Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem vnitra stanoví vyhláškou postup při převzetí věcného prostředku, náležitosti dokladu o převzetí věcného prostředku a jeho vzor.

§ 19

Osvobození od povinnosti poskytnout věcné prostředky

(1) Od povinnosti poskytnout věcné prostředky jsou osvobozeny obce, subjekty hospodářské mobilizace a zdravotnická záchranná služba, a to jen v takovém rozsahu, který je nezbytný pro plnění jejich úkolů v zájmu zajišťování obrany státu. Od povinnosti poskytnout věcné prostředky jsou osvobozeny fyzické osoby se zdravotním postižením 3) v takovém rozsahu, aby poskytnutí věcných prostředků nezpůsobilo újmu na jejich zdraví.

(2) Věcné prostředky nelze požadovat od cizích diplomatických a zvláštních misí, konzulárních úřadů a fyzických osob, které požívají imunitu a výsady podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, 4) a od cizích států. Věcné prostředky od ostatních cizinců 5) lze požadovat jen v tom případě, nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může zprostit fyzické osoby povinnosti poskytnout věcné prostředky, byla-li by ohrožena výživa vlastníka věcného prostředku nebo bylo-li by ohroženo plnění vyživovací povinnosti vlastníka věcného prostředku. 6)

§ 20

Vrácení věcných prostředků

(1) Poskytnuté věcné prostředky se bezprostředně po zániku důvodů, pro které byly poskytnuty, vrátí vlastníkovi. Za vlastníka věcného prostředku se pro účely jeho vrácení, pro účely náhrady za poskytnutí věcného prostředku nebo náhrady majetkové újmy považují osoby uvedené na dodávacím příkazu; neexistují-li takové osoby, jejich právní nástupce nebo dědic. Věcné prostředky vrací příslušný okresní úřad, a byly-li věcné prostředky převzaty do užívání ozbrojených sil, vrací je příslušná územní vojenská správa. Nemůže-li příslušná územní vojenská správa vrátit věcný prostředek

vlastníkovi, předá jej okresnímu úřadu.

(2) Orgán, který věcný prostředek vrací, je povinen vydat doklad o vrácení věcného prostředku. Doklad o vrácení věcného prostředku obsahuje zejména označení orgánu, který věcný prostředek vrací, údaje o vlastníkovi věcného prostředku, osobní údaje fyzické osoby, která jej přebírá, identifikační údaje věcného prostředku a jeho příslušenství a údaje o jejich stavu v době předání. Fyzická osoba, která věcný prostředek přebírá, má právo v dokladu o vrácení věcného prostředku písemně uplatnit námitky vůči jeho obsahu a povinnost potvrdit převzetí věcného prostředku a tohoto dokladu. Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem vnitra stanoví vyhláškou náležitosti a vzor dokladu o vrácení věcného prostředku.

(3) K převzetí věcného prostředku za účelem jeho vrácení obecní úřad obce s rozšířenou působností písemně vyzve vlastníka věcného prostředku. Nelze-li písemnou výzvu vlastníkovi doručit po dobu 3 měsíců, obecní úřad obce s rozšířenou působností doručí výzvu veřejnou vyhláškou. 7)

(4) Nepřihlásí-li se vlastník o vydání věcného prostředku do 12 měsíců ode dne doručení písemné výzvy nebo ode dne vyvěšení veřejné vyhlášky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, prodá se věcný prostředek ve veřejné dražbě. Veřejnou dražbu organizuje obecní úřad obce s rozšířenou působností, který také jmenuje licitátora. Výtěžek z dražby se použije k úhradě nákladů za dražbu a úschovu věcného prostředku; zbytek výtěžku náleží vlastníkovi. Nárok na náhradu za poskytnutí věcného prostředku podle části deváté zůstává nedotčen.

(5) Zbytek výtěžku z dražby věcného prostředku podle odstavce 4, o jehož vydání se vlastník nepřihlásil do 3 let od ukončení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu, připadá státu.

HLAVA II

PRACOVNÍ POVINNOST

§ 21

Rozsah pracovní povinnosti

(1) Pracovní povinnost za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu může být uložena všem fyzickým osobám, nebyly-li od ní osvobozeny nebo nebyly-li povolány k mimořádné službě. 8) Pracovní povinnost se vykonává zejména v těch oborech práce, které jsou nevyhnutelné k zajišťování životně důležitých funkcí státu nebo k zabezpečení ozbrojených sil.

(2) Fyzické osoby, kterým byla uložena pracovní povinnost, jsou povinny podrobit se lékařské prohlídce, nastoupit k výkonu práce u určeného zaměstnavatele (dále jen "zaměstnavající") ve stanoveném čase a do určeného místa a podle potřeb zajišťování obrany státu zde konat určené práce i nad časový limit stanovený ve zvláštních právních předpisech, včetně prací v noci, ve dnech pracovního klidu a ve dnech státních svátků.

Rozhodování o pracovní povinnosti

§ 22

Dnem vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu mají pracovní povinnost podle tohoto zákona fyzické osoby, které po stanovenou týdenní pracovní dobu vykonávají práci na základě pracovního poměru ke Kanceláři Poslanecké sněmovny, ke Kanceláři Senátu, k Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, ke Kanceláři prezidenta republiky, k Úřadu vlády České republiky, ke správním úřadům, k obcím, k Policii České republiky, ke zpravodajským službám České republiky, ke zdravotnickým záchranným službám, k České národní bance, k Vězeňské službě České republiky, k České poště, k subjektům hospodářské mobilizace a k jiným právnickým a fyzickým osobám, které převzaly závazek k zajišťování obrany státu, ke státním podnikům a k rozpočtovým a příspěvkovým organizacím, jejichž zakladatelem nebo zřizovatelem je ministerstvo nebo Ministerstvo vnitra, soudci, státní zástupci a příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky, pokud tyto fyzické osoby nebyly povolány k mimořádné službě, 8) aniž by k ní byly povolány rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností, nestanoví-li vláda jinak.

§ 23

(1) O povolání k plnění pracovní povinnosti rozhoduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností povolávacím příkazem. Povolávací příkaz obsahuje zejména osobní údaje povolávané fyzické osoby, základní údaje o zaměstnavajícím, den a místo nástupu pracovní povinnosti, odvětví, ve kterém bude pracovní povinnost konána, druh práce, předpokládanou délku plnění pracovní povinnosti, adresu určeného zdravotnického zařízení, které provede lékařskou prohlídku povolávané fyzické osoby za účelem posouzení zdravotní způsobilosti pro určený druh práce, poučení a označení orgánu, který jej vydal.

(2) Po obdržení povolávacího příkazu je povolávaná fyzická osoba povinna neodkladně se dostavit k lékařské prohlídce do určeného zdravotnického zařízení. Toto zdravotnické zařízení je povinno přednostně provést lékařskou prohlídku povolávané fyzické osoby a posoudit zdravotní způsobilost k navrhované práci. Podle výsledku lékařské prohlídky zapíše lékař posudkový závěr o zdravotní způsobilosti nebo zdravotní nezpůsobilosti povolávané fyzické osoby k navrhované práci do povolávacího

příkazu.

(3) Nástup pracovní povinnosti je povinen oznámit zaměstnávající příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(4) Ženy se v rámci pracovní povinnosti povolávají pouze k takovým pracím, které jsou pro ně fyzicky přiměřené a neškodí jejich zdraví.

(5) Není-li povolávaná fyzická osoba zdravotně způsobilá konat určený druh práce, je povinna tuto skutečnost oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností podle výsledku posudkového závěru určí povolávané fyzické osobě druh práce, pro který je zdravotně způsobilá, nebo takovou fyzickou osobu pracovní povinnosti zproští podle § 26 odst. 4.

(6) Proti rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o povolání k pracovní povinnosti ani proti lékařskému posudku není přípustné odvolání. Na rozhodování o povolání k pracovní povinnosti se nevztahuje správní řád.

(7) Náklady spojené s lékařskou prohlídkou za účelem stanovení zdravotní způsobilosti povolávané fyzické osoby hradí příslušná obec.

HLAVA III

PRACOVNÍ VÝPOMOC

§ 24

Rozsah pracovní výpomoci

(1) Pracovní výpomocí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu jsou povinny všechny fyzické osoby, nebyly-li od ní osvobozeny nebo nebyla-li jim uložena pracovní povinnost anebo nebyly-li povolány k mimořádné službě. 8)

(2) Fyzické osoby určené k pracovní výpomoci jsou povinny konat práce nad časový limit stanovený zvláštním právním předpisem, včetně prací v noci, ve dnech pracovního klidu a ve dnech státních svátků.

§ 25

Rozhodování o pracovní výpomoci

(1) O povolání k pracovní výpomoci rozhoduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností povolávacím příkazem.

(2) Výběr fyzických osob pro určení k pracovní výpomoci ve prospěch ozbrojených sil zabezpečuje příslušný okresní úřad podle požadavku územní vojenské správy. Fyzické osoby povolané k pracovní výpomoci ve prospěch ozbrojených sil jsou podřízeny velitelským orgánům vojenských útvarů a zařízení ozbrojených sil, ke kterým byly přiděleny, a plní úkoly podle jejich pokynů.

(3) Na rozhodování o určení k pracovní výpomoci se obdobně použije ustanovení § 23.

HLAVA IV

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O PRACOVNÍ POVINNOSTI A PRACOVNÍ VÝPOMOCI

§ 26

(1) Povolávací příkaz k plnění pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci lze vydat v souladu se schválenými krizovými plány zpracovanými podle zvláštních právních předpisů.

(2) Od pracovní povinnosti nebo od pracovní výpomoci jsou osvobozeny fyzické osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných druhů práce, plně invalidní osoby, fyzické osoby mladší 18 let a starší 62 let, těhotné ženy a ženy do konce třetího měsíce po porodu, jestliže se dítě narodilo mrtvé nebo zemřelo; osvobození se vztahuje též na ženy a osamělé muže, kteří pečují o dítě ve věku do 15 let.

(3) Pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc nelze požadovat od poslanců a senátorů Parlamentu a členů vlády.

(4) Pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc nelze požadovat od fyzických osob, které požívají imunitu a výsady podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána. 4) Pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc od ostatních cizinců 5) lze požadovat jen v případě, nebrání-li tomu mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(5) Od pracovní povinnosti nebo od pracovní výpomoci zproští obecní úřad obce s rozšířenou působností fyzické osoby, u kterých nastane po povolání k těmto povinnostem některá z podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3.

(6) Fyzické osoby osvobozené od pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci se mohou potřebných činností zúčastnit dobrovolně.

§ 27

(1) O propuštění z pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci rozhoduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení zaměstnávajícího bezodkladně po zániku jejich potřeby. Zaměstnávající, u kterého se pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc vykonávají, je povinen zánik jejich potřeby ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v dostatečném časovém předstihu.

(2) Nemůže-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o propuštění z pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci rozhodnout bezodkladně po zániku jejich potřeby, o propuštění rozhodne zaměstnávající, u kterého je povinné fyzické osoby vykonávají, a tuto skutečnost bezodkladně oznámí příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Pro úpravu vztahů mezi povinnými fyzickými osobami a zaměstnávajícím, které vznikly z nařízené pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, se přiměřeně použijí zvláštní právní předpisy.

§ 28

Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem vnitra a Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou postup při uplatňování požadavku na určení fyzických osob k pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci, náležitosti povolávacího příkazu a jeho vzor.

ČÁST PÁTÁ

OBJEKTY DŮLEŽITÉ PRO OBRANU STÁTU

§ 29

(1) Objekty důležité pro obranu státu jsou pozemky a stavby umístěné ve vojenských újezdech a jejich příslušenství, které mají z politického, vojenského nebo hospodářského hlediska význam pro zajišťování obrany státu, zejména pro zabezpečení základních funkcí státu a zabezpečení ozbrojených sil.

(2) Objekty důležité pro obranu státu jsou dále

- a) pozemky a stavby, k nimž výkon vlastnického práva státu a jiných majetkových práv státu vykonává ministerstvo nebo právnická osoba jím zřízená nebo založená,
- b) pozemky a stavby určené k ochraně obyvatel,
- c) pozemky, stavby a další objekty strategického významu, které určí vláda,
- d) pozemky a stavby, které za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mohou mít strategický význam a které určí vláda.

(3) Do objektů důležitých pro obranu státu z důvodu veřejného zájmu nebo z důvodu bezpečnosti fyzických osob může být statutárním orgánem nebo jím pověřenou osobou, do jehož působnosti objekty důležité pro obranu státu náleží, vstup omezen nebo zakázán.

ČÁST ŠESTÁ

VOJENSKÉ ÚJEZDY

§ 30

(1) Vojenský újezd (dále jen "újezd") je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku. Způsob evidování nemovitostí na území újezdu a označování hranic újezdu stanoví zvláštní právní předpis.

(2) Újezd a újezdní úřady se zřizují, mění a ruší zvláštním zákonem.

§ 31

(1) Majetek na území újezdu, s výjimkou vneseného majetku, smí být jen ve vlastnictví státu.

(2) Z důvodů veřejného zájmu a hospodářského využití území újezdu rozhodne ministerstvo po projednání s příslušnými ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, jaké právnické osoby budou založeny k provozování podnikatelské činnosti na území újezdů.

§ 32

(1) Fyzické osoby, které ke dni zřízení nebo změny újezdu mají na jeho území pobyt a neobdrží

povolení újezdního úřadu k pobytu na jeho území nebo kterým se takové povolení dodatečně odejme z důvodu veřejného zájmu, jsou povinny se z území újezdu vystěhovat.

(2) Fyzické osoby uvedené v odstavci 1 mají nárok na náhradní byt a náhradu stěhovacích nákladů. Nároky uplatňují prostřednictvím újezdního úřadu u ministerstva. Pro poskytnutí bytu a náhrady stěhovacích nákladů se použije zvláštní právní předpis. 9)

§ 33

(1) Fyzické osoby, které v důsledku zřízení, změny újezdu nebo z důvodu odejmutí povolení k pobytu ne vlastní vinou ztratily na jeho území zaměstnání nebo možnost podnikat, mají nárok na náhradu ušlé mzdy nebo ušlého příjmu do té doby, než si opatří nové zaměstnání nebo nové možnosti pro podnikání, nejvýše však po dobu 3 měsíců.

(2) Náhrada ušlé mzdy se poskytuje ve výši podle zvláštního právního předpisu. 10)

(3) Náhrada ušlého příjmu fyzické osoby, která je samostatně výdělečně činná, činí za každý den,

- a) nevyživuje-li žádnou osobu, 60 %,
- b) vyživuje-li jednu osobu, 75 %,
- c) vyživuje-li dvě osoby, 90 %,
- d) vyživuje-li tři a více osob, 95 %

z částky denního vyměřovacího základu. 11) U fyzických osob samostatně výdělečně činných, které nejsou plátcí záloh na pojistné na nemocenském pojištění, 12) je denním vyměřovacím základem jedna třicetina z částky, která se stanoví z částky osobního vyměřovacího základu pro stanovení výpočtového základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění, 11) která je platná k prvnímu dni kalendářního měsíce, za který náhrada náleží, snížená o jednu čtvrtinu vynásobená třemi.

(4) O nároku na náhradu ušlé mzdy a ušlého příjmu rozhoduje újezdní úřad a zajišťuje jejich výplatu.

§ 34

Nároky, které vyplývají z jiných zvláštních právních předpisů, 13) zůstávají ustanovením § 33 nedotčeny.

Správa újezdu

§ 35

(1) Státní správu na území újezdu vykonává v rozsahu úkolů, které stanoví tento zákon nebo jiné zvláštní právní předpisy, 14) správní úřad s názvem újezdni úřad.

(2) Újezdni úřad je současně vojenským orgánem, který plní úkoly při zajišťování obrany státu. Je podřízen ministerstvu.

(3) Výdaje na činnost újezdniho úřadu se hradí z rozpočtu ministerstva.

§ 36

V čele újezdniho úřadu je přednosta, kterým je voják z povolání; o jeho služebním zařazení rozhoduje ministr obrany.

Úkoly újezdniho úřadu

§ 37

(1) Újezdni úřad, jako správní úřad podle § 35 odst. 1, plní k zajišťování obrany státu, k výcviku ozbrojených sil, vojenského a hospodářského využití území újezdu zejména tyto úkoly:

- a) zpracovává podklady pro tvorbu územního plánu újezdu a zajišťuje koordinaci vojenského a hospodářského využití spravovaného území,
- b) zabezpečuje podmínky pro výcvik ozbrojených sil v polních podmínkách,
- c) rozhoduje o vstupu a pobytu fyzických osob na území újezdu.

(2) Pro zajišťování práv a povinností fyzických osob, kterým byl povolen pobyt na území újezdu podle § 40, (dále jen "obyvatel újezdu") újezdni úřad zabezpečuje hospodářský, sociální a kulturní rozvoj území újezdu, ochranu a tvorbu zdravého životního prostředí a uspokojuje potřeby obyvatel újezdu, které by jinak zabezpečovala obec podle zvláštních právních předpisů, 15) zejména

- a) plněním úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, s výjimkou výkonu státní správy; k tomuto účelu zřizuje a spravuje předškolní zařízení, základní školy a zařízení jim sloužící a podílí se na zabezpečování zdravotní a sociální péče a pomoci v hmotné nouzi,
- b) výstavbou a správou účelových komunikací a zabezpečováním dopravní obslužnosti,
- c) výstavbou a správou veřejného osvětlení,
- d) plněním úkolů požární ochrany,

- e) zabezpečováním čistoty na území újezdu, odvozem domovních odpadů a jejich nezávadnou likvidací,
- f) zásobováním vodou, odváděním a čištěním odpadních vod,
- g) zabezpečováním místních záležitostí veřejného pořádku.

(3) Újezdní úřad při výkonu státní správy plní další úkoly pro zabezpečování potřeb obyvatel újezdu, které by jinak zabezpečovala obec podle zvláštního právního předpisu.

(4) Pro zabezpečení úkolů podle odstavců 2 a 3 vytváří újezdní úřad podmínky pro podnikání zejména obyvatelům újezdu a právnickým osobám, které mají sídlo na území újezdu.

§ 38

K zabezpečení úkolů podle § 37 odst. 2 a 3 může újezdní úřad podle místních podmínek zřizovat občanské aktivity jako své poradní orgány; své zástupce do občanských aktivit navrhuje shromáždění obyvatel újezdu. Újezdní úřad je povinen aktiv zřídit, požádá-li o jeho zřízení nejméně polovina obyvatel újezdu.

§ 39

Povolení ke vstupu na území újezdu

(1) Újezdní úřad může vydat povolení ke vstupu na území újezdu. Újezdní úřad při vydání povolení ke vstupu na území újezdu zabezpečí seznámení fyzických osob, kterým takové povolení bylo vydáno, s platnými režimovými a bezpečnostními opatřeními. Fyzické osoby, kterým byl povolen vstup na území újezdu, jsou povinny dodržovat režimová a bezpečnostní opatření, dbát zásad ochrany přírody a veřejného pořádku.

(2) Vydané povolení ke vstupu na území újezdu může újezdní úřad odejmout kdykoli, a to bez udání důvodů.

(3) Na rozhodování o povolení ke vstupu a jeho odejmutí se nevztahuje správní řád.

§ 40

Pobyť na území újezdu

(1) Újezdní úřad vydává povolení k pobytu na území újezdu.

(2) Újezdní úřad může odejmout povolení k pobytu fyzickým osobám, které mají na území újezdu bydliště, z důvodu veřejného zájmu, nebo vyžaduje-li to bezpečnost a ochrana zdraví obyvatel újezdu. Rozhodnutí o odejmutí povolení k pobytu se musí odůvodnit.

(3) Na rozhodování o odejmutí povolení k pobytu se použije správní řád.

ČÁST SEDMÁ

DALŠÍ OPATŘENÍ V ZÁJMU OBRANY STÁTU

§ 41

Prověření opatření pro zabezpečení obrany státu

(1) Prověřením opatření pro zabezpečení obrany státu se rozumí praktické ověření nebo realizace úkolů uložených jednotlivým subjektům podle tohoto zákona (dále jen "prověření"). Prověření uskutečňuje ministerstvo.

(2) Přesahuje-li rozsah prověření působnost ministerstva, kterou stanoví tento zákon nebo zvláštní právní předpisy, uloží vláda usnesením provést prověření většího rozsahu a oznámí to předem Parlamentu a prezidentovi republiky.

(3) Prověřením většího rozsahu se rozumí takové praktické ověření, kterého se účastní ozbrojené síly, povolávají se vojáci mimo činnou službu a použijí se i věcné prostředky ve vlastnictví právnických a fyzických osob.

§ 42

Výcvik ozbrojených sil mimo území újezdů

(1) Ozbrojené síly mohou po dohodě s příslušnými správními úřady, orgány územních samosprávních celků a s vlastníky používat ke svému výcviku pozemky, vodní toky, pozemní komunikace, stavby určené k demolici a jiné stavby, nepostačuje-li jim k tomu území újezdů. Přitom jsou povinny co nejvíce šetřit zemědělské a lesní kultury, pozemní komunikace, stavby a jiný majetek. Škodu způsobenou vojenskými cvičeními hradí stát.

(2) Po dobu výcviku ozbrojených sil a při jejich přesunech může z důvodu bezpečnosti fyzických osob příslušný správní úřad na návrh ministerstva omezit, zakázat nebo jinak upravit přístup do určených

prostorů, jakož i pobyt a dopravu v nich.

§ 43

Zvláštní stavby

Na stavby určené ke speciálnímu využití, popřípadě na jiné stavby, které slouží k zajišťování obrany státu, u nichž výkon vlastnického práva státu přísluší ministerstvu, se nevztahují zvláštní právní předpisy pro výstavbu staveb a jejich technické vybavení s výjimkou právních předpisů o územním řízení. Právní předpisy pro výstavbu staveb a jejich technické vybavení se však v plném rozsahu vztahují na stavby určené ke stálému ubytování příslušníků ozbrojených sil, školy a stavby obdobného charakteru. Při výstavbě a provozu těchto staveb a zařízení přísluší ministerstvu vykonávat dozor, který by jinak vykonávaly příslušné správní úřady.

§ 44

Bezpečnostní a ochranná pásma

(1) Bezpečnostní nebo ochranná pásma lze zřídit z důvodů zabezpečování objektů důležitých pro obranu státu před účinky nepředvídatelných stavů, havárií nebo poruch anebo z důvodů ochrany života, zdraví nebo majetku osob.

(2) Bezpečnostním pásmem se rozumí prostor uvnitř objektu důležitého pro obranu státu určený k jeho ochraně před účinky vnitřních vlivů nebo nepředvídatelných stavů, pro zabezpečení spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví nebo majetku osob. O bezpečnostních pásmech rozhoduje ministerstvo a v terénu se vyznačují výstražnými tabulemi.

(3) Ochranným pásmem se rozumí prostor kolem objektu důležitého pro obranu státu určený k jeho ochraně před účinky vnějších vlivů, pro zabezpečení jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví nebo majetku osob.

(4) O hranici ochranného pásma rozhoduje ministerstvo po dohodě s příslušným správním úřadem a po projednání s vlastníkem přilehlého pozemku. Zřízení ochranného pásma se oznámí veřejnou vyhláškou. Veřejná vyhláška musí být vystavena na místě tomu obvyklém po dobu 30 dnů k veřejnému nahlédnutí. Hranice ochranných pásem se v terénu vyznačují tabulemi.

Vyvlastnění ve zkráceném řízení

§ 45

(1) Za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu lze výjimečně vyvlastnit ve zkráceném řízení nezbytné nemovitě a movité věci a práva k nim pro účely zajišťování obrany státu, nelze-li je získat jinak.

(2) Vyvlastnění lze uskutečnit pouze za náhradu.

§ 46

(1) Návrh na vyvlastnění ve zkráceném řízení může podat jen správní úřad (dále jen "navrhovatel").

(2) Navrhovatel v návrhu na vyvlastnění ve zkráceném řízení označí nemovitou nebo movitou věc, jejíž vyvlastnění navrhuje, důvody vyvlastnění, důvody, pro něž nelze věc získat jinak, a účastníky, jichž se vyvlastnění týká. Není-li navrhovatelem ministerstvo, je nezbytnou náležitostí návrhu potvrzení ministerstva o tom, že jde o vyvlastnění k účelům zajišťování obrany státu.

§ 47

Příslušným k vyvlastnění nemovitosti ve zkráceném řízení je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu se nemovitost nachází. Nachází-li se nemovitost v obvodu několika obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, podá se návrh Ministerstvu vnitra, které určí, který obecní úřad obce s rozšířenou působností vyvlastnění uskuteční.

§ 48

Příslušným k vyvlastnění movité věci ve zkráceném řízení je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má vlastník movité věci místo trvalého pobytu nebo právnická osoba sídlo.

§ 49

(1) Řízení se zahajuje podáním návrhu na vyvlastnění příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností o zahájení řízení bezodkladně uvědomí účastníky řízení a stanoví jim lhůtu pro vyjádření. Lhůta pro vyjádření nesmí být kratší než 3 dny.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností před uplynutím lhůty, kterou stanovil účastníkům řízení pro vyjádření, uskuteční místní šetření. V průběhu místního šetření se ocení věc, která je předmětem vyvlastnění. K ocenění se použijí zvláštní právní předpisy platné v době zahájení řízení.

(4) Rozhodnutí se musí vydat do 7 dnů ode dne zahájení tohoto řízení.

(5) Rozhodnutí obsahuje výrok, odůvodnění, rozhodnutí o náhradě za vyvlastnění a poučení o odvolání. Odůvodnění neobsahuje utajované informace a údaje, kterými může dojít k ohrožení ochrany utajovaných informací. Poučení o odvolání obsahuje označení správního úřadu, ke kterému se lze odvolat, lhůtu pro odvolání a poučení o tom, že odvolání nemá odkladný účinek.

§ 50

(1) Účastníci řízení se mohou proti vyvlastňovacímu výměru odvolat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení.

(2) Při řízení o odvolání se použije správní řád.

§ 51

(1) Náhrady za vyvlastnění vyplácí Ministerstvo financí na návrh příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který jej podá do 6 měsíců od právní moci rozhodnutí o vyvlastnění. Nárok na náhradu se nepromlčuje.

(2) Byla-li předmětem vyvlastnění nemovitost, obecní úřad obce s rozšířenou působností podá návrh na zápis do katastru nemovitostí u příslušného katastrálního úřadu.

§ 52

Příprava občanů k obraně státu

(1) Příprava občanů k obraně státu je dobrovolná, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis 16) nestanoví jinak.

(2) Příprava občanů k obraně státu zahrnuje zejména zdravotnickou přípravu, přípravu k civilní ochraně, zájmovou činnost s technickým a sportovním zaměřením, přípravu obyvatelstva k sebeobraně a vzájemné pomoci a další činnosti spojené s branností a se zabezpečením přípravy k obraně státu.

(3) Příprava občanů k obraně státu má charakter vzdělávání a provádí se v rámci základního a středního vzdělávání i v rámci jiné státem uznané vzdělávací činnosti. Občany k obraně státu připravují zejména školy, školská zařízení a další vzdělávací zařízení.

(4) Na přípravě občanů k obraně státu se mohou podílet i občanská sdružení, církve, náboženské společnosti a další právnické osoby podle svého účelu a poslání v součinnosti s příslušnými obecními úřady obcí s rozšířenou působností, krajskými úřady a obcemi.

(5) Za přípravu občanů k obraně státu podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů 17) odpovídají ministerstva, jiné správní úřady a obce. Ministerstvo spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na zabezpečení odborné složky obsahu vzdělávání ve vydávaných učebních dokumentech v oblasti přípravy občanů k obraně státu.

§ 53

Omezení základních lidských práv a svobod

(1) K zajištění obrany státu za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu se v nezbytně nutné míře omezuje svoboda pohybu a pobytu a právo pokojně se shromažďovat.

(2) Omezení svobody pohybu a pobytu spočívá v povinnosti uposlechnout

- a) zákaz vstupu do vyznačených prostor,
- b) příkaz zdržovat se v místě trvalého pobytu nebo pobývat v příkázaném místě,
- c) zákaz vycházení z budov nebo staveb určených k ochraně obyvatel.

(3) Omezení práva pokojně se shromažďovat spočívá v povinnosti uposlechnout zákaz svolávání shromáždění na veřejném prostranství včetně pouličních průvodů a manifestací.

(4) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na fyzické osoby provádějící záchranné práce nebo zabezpečující poskytování pomoci v případě bezprostředního ohrožení zdraví nebo života.

(5) Místní, osobní a časovou působnost a konkrétní stanovení omezení lidských práv a základních svobod uvedených v odstavcích 2 a 3 nařizuje vláda. Nařízení se vyhláší stejným způsobem jako právní předpis a zveřejňuje se v hromadných sdělovacích prostředcích. Omezení lidských práv a základních svobod nabývají účinnosti okamžikem, který se v nařízení stanoví.

(6) Ustanovení předchozích odstavců nejsou na újmu práva České republiky omezit i jiná lidská práva, pokud to připouštějí smlouvy o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána.

ČÁST OSMÁ

VZTAH KE SPOJENECKÝM OZBROJENÝM SILÁM

§ 54

Použití zákona k plnění mezinárodních závazků

Povinnosti ukládané podle tohoto zákona pro potřeby ozbrojených sil se mohou ukládat i ve prospěch spojeneckých ozbrojených sil, je-li to třeba ke splnění mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení.

ČÁST DEVÁTÁ

FINANCOVÁNÍ OBRANY STÁTU

§ 55

Výdaje na obranu státu

Výdaje spojené s přípravou k obraně státu a s obranou státu za stavu ohrožení státu a za válečného stavu hradí stát.

Obecná ustanovení o náhradách

§ 56

(1) Náhradou poskytovanou podle tohoto zákona se rozumí finanční nebo věcné plnění za poskytnuté věcné prostředky a majetkovou újmu způsobenou na nich a za poskytnutou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc.

(2) Náhrady podle tohoto zákona se zpravidla vyplácejí v penězích. Místo náhrady v penězích se může náhrada uskutečnit vydáním jiného věcného prostředku stejného druhu a stejné hodnoty.

§ 57

(1) Náhrady podle tohoto zákona je povinen vyplatit obecní úřad obce s rozšířenou působností, který o poskytnutí věcných prostředků, pracovní výpomoci nebo pracovní povinnosti rozhodl.

(2) Náhrady podle odstavce 1 se vyplácejí zpravidla ve lhůtě 6 měsíců od odvolání stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Nárok na náhradu se nepromlčuje.

§ 58

Náhrada za poskytnutí věcných prostředků

(1) Náhrada za poskytnutí věcného prostředku v souvislosti s prověřením podle § 41 se určí, nedošlo-li k dohodě o její výši, ve výši ceny zjištěné podle zvláštního právního předpisu. 18) Rada kraje nařízením může stanovit sazby a způsob výpočtu maximální výše náhrad za poskytnutí jednotlivých druhů věcných prostředků použitých v souvislosti s prověřením podle věty první.

(2) Náhrada za poskytnutí věcného prostředku za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu se určí odvozením od pořizovací ceny, popřípadě reprodukční pořizovací ceny 19) věcného prostředku s přihlédnutím k době používání a k míře opotřebení věcného prostředku v době převzetí a s přihlédnutím ke stavu věcného prostředku v době jeho vrácení a za podmínek, které stanoví regulační opatření vyhlášené podle zvláštního právního předpisu.

§ 59

Náhrada majetkové újmy na věcných prostředcích

(1) Majetkovou újmu na věcných prostředcích se rozumí každé poškození nebo opotřebení nad obvyklou míru dodaného věcného prostředku, ke kterému došlo v příčinné souvislosti s jeho dodáním, používáním a vrácením.

(2) Došlo-li k poškození věcného prostředku a nebyl-li uveden do původního stavu ke dni vrácení, náleží jeho majiteli náhrada majetkové újmy.

(3) Není-li uplatněno právo na náhradu majetkové újmy u zjevného poškození věcného prostředku nejpozději do 6 měsíců ode dne jeho vrácení a v ostatních případech nejpozději do 1 roku ode dne jeho vrácení, zaniká.

Náhrada za pracovní výpomoc a za výkon pracovní povinnosti

§ 60

(1) Za pracovní výpomoc se poskytuje náhrada podle druhu a náročnosti přidělené práce.

(2) Fyzickým osobám, kterým byla určena pracovní výpomoc, náleží náhrada ve výši a za podmínek stanovených v mzdových a platových předpisech platných u zaměstnavajícího, kde se pracovní výpomoc vykonává, jako kdyby byl stejný druh práce vykonáván u zaměstnavajícího v pracovním poměru. Náhrada škody za pracovní úrazy a nemoci z povolání se poskytuje podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech.

§ 61

(1) Fyzické osoby, které pracovní výpomoc vykonávají ve prospěch ozbrojených sil, mají nárok na stejné náležitosti jako vojáci v mimořádné službě 8) zařazení do obdobných funkcí, s výjimkou hodnostního příplatku.

(2) Pracovní úrazy a nemoci z povolání fyzických osob povolaných k pracovní výpomoci ve prospěch ozbrojených sil se odškodňují za stejných podmínek jako u vojáků v mimořádné službě. 8) Pozůstalým po fyzických osobách povolaných k pracovní výpomoci náleží odškodnění jako pozůstalým po vojácích v mimořádné službě. 8)

§ 62

Fyzickým osobám, kterým byla uložena pracovní povinnost, náleží náhrada ve výši a za podmínek stanovených v mzdových a platových předpisech platných u zaměstnavajícího, kde se pracovní povinnost vykonává. Náhrada škody v případě pracovního úrazu nebo nemoci z povolání se poskytuje podle ustanovení občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu na zdraví v některých zvláštních případech.

§ 63

(1) Odškodňují se pouze pracovní úrazy, nemoci z povolání a úmrtí, ke kterým došlo při plnění úkolů po dobu pracovní výpomoci nebo pracovní povinnosti nebo v přímé souvislosti s plněním těchto úkolů.

(2) Pracovní úrazy, nemoci z povolání a úmrtí podle odstavce 1 odškodňují obecní úřady obcí s rozšířenou působností příslušné podle místa trvalého pobytu oprávněné osoby.

ČÁST DESÁTÁ

SANKCE A VÝKON ROZHODNUTÍ

HLAVA I

POKUTY

§ 64

- (1) Za nesplnění povinností stanovených v § 10 až 12, § 15, 18, 21 až 24 a § 53 lze uložit pokutu
- a) právnické osobě až do výše 5 000 000 Kč,
 - b) fyzické osobě až do výše 1 000 000 Kč.

(2) Spolu s uložením pokuty se stanoví lhůta ke zjednání nápravy; nebyla-li učiněna náprava ve stanovené lhůtě, lze uložit novou pokutu. Výše pokuty spolu s uložením nové pokuty nesmí přesáhnout dvojnásobek částek uvedených v odstavci 1.

§ 65

(1) Za nesplnění povinností stanovených v § 64 odst. 1 lze za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu uložit pokutu až do výše pětinašobku částek uvedených v § 64 odst. 1.

(2) Spolu s uložením pokuty se stanoví lhůta ke zjednání nápravy; nebyla-li učiněna náprava ve stanovené lhůtě, lze uložit novou pokutu. Výše pokuty spolu s uložením nové pokuty nesmí přesáhnout šestinašobek částek uvedených v § 64 odst. 1.

§ 66

Pokutu lze uložit do 1 roku ode dne, kdy se o nesplnění povinnosti dověděl orgán, který je oprávněn uložit pokutu, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k nesplnění povinnosti došlo. Doba stavu ohrožení státu a válečného stavu se do běhu lhůt nezapočítává.

§ 67

(1) Pokuty ukládá obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu působnosti k nesplnění povinnosti došlo. Pokuty jsou příjmem rozpočtu obce.

(2) Právnická nebo fyzická osoba, které byla pokuta uložena, je povinna ji zaplatit do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí o jejím uložení. Za prodlení s úhradou pravomocně uložené pokuty zaplatí příslušná osoba penále z prodlení ve výši 0,25 % z neuhrazené částky za každý den prodlení s úhradou, nejméně však 200 Kč za každý i započatý měsíc prodlení.

(3) Výkon rozhodnutí o uložení pokuty se provádí podle zvláštního právního předpisu. 20)

§ 68

Není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o pokutách správní řád.

HLAVA II

VÝKON ROZHODNUTÍ ZA STAVU OHROŽENÍ STÁTU A VÁLEČNÉHO STAVU

§ 69

(1) Nesplní-li vlastník povinnost, která mu byla uložena dodávacím příkazem za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, popřípadě ve lhůtě stanovené ke zjednání nápravy podle § 65 odst. 2, provede se výkon rozhodnutí.

(2) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, lze výkon rozhodnutí provést okamžitě po nesplnění povinnosti uložené dodávacím příkazem. V ostatních případech lze výkon rozhodnutí provést nejpozději do 7 dnů po uplynutí lhůty stanovené ke zjednání nápravy.

§ 70

Výkon rozhodnutí nařídí a provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Byly-li věcné prostředky určeny pro potřeby ozbrojených sil, výkon rozhodnutí provede územní vojenská správa.

§ 71

Námítky proti jednotlivým úkonům a opatřením spojeným s výkonem rozhodnutí nemají odkladný účinek.

§ 72

Není-li v tomto nebo zvláštním zákoně stanoveno jinak, použije se na výkon rozhodnutí správní řád.

ČÁST JEDENÁCTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 73

(1) Újezdy, újezdní úřady a sídla újezdních úřadů, uvedené v příloze č. 1 tohoto zákona, které byly zřízeny podle dosavadních právních předpisů, jsou újezdy, újezdními úřady a sídly újezdních úřadů podle tohoto zákona. Příslušnost území újezdu k okresu, uvedená v příloze č. 1 tohoto zákona, stanovená podle dosavadních předpisů, je příslušností území újezdu k okresu podle tohoto zákona. Hranice jednotlivých existujících újezdů, vyznačené v příloze č. 2 až č. 6 tohoto zákona, stanovené podle dosavadních právních předpisů, jsou zobrazením hranic újezdů podle tohoto zákona, evidovaných ke dni jeho účinnosti v katastru nemovitostí. Do dokumentace o podrobném průběhu hranic jednotlivých újezdů lze nahlédnout u příslušného katastrálního úřadu nebo u ministerstva.

(2) Nebyla-li vlastnická práva právnických nebo fyzických osob k nemovitostem na území újezdů a věcná práva k cizím nemovitostem na území újezdů zřízená ve prospěch právnických a fyzických osob ke dni účinnosti tohoto zákona převedena na stát a nebude-li do 2 let od účinnosti tohoto zákona zahájeno řízení o povolení vkladu do katastru nemovitostí po vzájemné dohodě mezi vlastníkem a ministerstvem, všechny tyto nemovitosti a věcná práva k nim se vyvlastní.

(3) Tam, kde dosavadní právní předpisy uvádějí pojem vojenská správa, rozumí se jím ministerstvo.

(4) Požádá-li ministerstvo do 1 roku ode dne účinnosti tohoto zákona Pozemkový fond České republiky o bezúplatné převedení nemovitosti ve vlastnictví státu a jsou-li tyto nemovitosti v den účinnosti zákona objekty důležitými pro obranu státu podle § 29 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a Pozemkový fond České republiky je spravuje, převede je do 30 dnů od doručení žádosti ministerstvu nebo určené právnické osobě, kterou ministerstvo založilo nebo zřídilo; ministerstvo nebo určená právnická osoba začne vykonávat vlastnická práva státu k těmto nemovitostem dnem následujícím po jejich převedení. Návrh na zápis do katastru nemovitostí podá ministerstvo nebo jím zřízená právnická osoba. Náklady spojené s převedením nemovitosti a se zápisem do katastru nemovitostí hradí stát.

§ 73a

Příslušnost území újezdu ke kraji

Území újezdu náleží vždy k území jednoho kraje, a to takto:

- a) Území Vojenského újezdu Boletice náleží do Jihočeského kraje,
- b) Území Vojenského újezdu Brdy náleží do Středočeského kraje,
- c) Území Vojenského újezdu Březina náleží do Jihomoravského kraje,
- d) Území Vojenského újezdu Hradiště náleží do Karlovarského kraje,
- e) Území Vojenského újezdu Libavá náleží do Olomouckého kraje.

§ 73b

Působnosti stanovené krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo obecnímu úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 74

Zrušují se

1. Zákon č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech.
2. Zákon č. 40/1961 Sb., o obraně Československé socialistické republiky.
3. Zákonné opatření Předsednictva Federálního shromáždění č. 17/1976 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o obraně Československé socialistické republiky, zákon o působnosti federálních ministerstev a zákon o branné výchově.

§ 75

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. prosince 1999.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Příl.1

Seznam vojenských újezdů a újezdních úřadů, sídla újezdních úřadů a příslušnost území újezdu k okresu

1. Vojenský újezd Boletice; Újezdní úřad vojenského újezdu Boletice; sídlem újezdního úřadu jsou Boletice; území újezdu náleží do okresu Český Krumlov.
2. Vojenský újezd Brdy; Újezdní úřad vojenského újezdu Brdy; sídlem újezdního úřadu je obec Jince; území újezdu náleží do okresu Příbram.
3. Vojenský újezd Březina; Újezdní úřad vojenského újezdu Březina; sídlem újezdního úřadu je město Vyškov; území újezdu náleží do okresu Vyškov.
4. Vojenský újezd Hradiště; Újezdní úřad vojenského újezdu Hradiště; sídlem újezdního úřadu je město Karlovy Vary; území újezdu náleží do okresu Karlovy Vary.
5. Vojenský újezd Libavá; Újezdní úřad vojenského újezdu Libavá; sídlem újezdního úřadu je Město Libavá; území újezdu náleží do okresu Olomouc.

Příl.2

Hranice vojenského újezdu Boletice

Obrázek 222-99a.pcx

Příl.3

Hranice vojenského újezdu Brdy

Obrázek 222-99b.pcx

Příl.4

Hranice vojenského újezdu Březina

Obrázek 222-99c.pcx

Příl.5

Hranice vojenského újezdu Hradiště

Obrázek 222-99d.pcx

Příl.6

Hranice vojenského újezdu Libavá

Obrázek 222-99e.pcx

- 1) § 7 odst. 1 zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).
- 2) zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.
- 2a) Například zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).
- 3) § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
- 4) Například vyhláška č. 52/1956 Sb., o přístupu Československé republiky k Úmluvě o výsadách a imunitách Organizace spojených národů schválené Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 13. února 1946, vyhláška č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích, vyhláška č. 21/1968 Sb., o Úmluvě o výsadách a imunitách mezinárodních odborných organizací, vyhláška č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích, vyhláška č. 40/1987 Sb., o Úmluvě o zvláštních misích, zákon č. 125/1992 Sb., o zřízení Sekretariátu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě a o výsadách a imunitách tohoto sekretariátu a dalších institucí Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě.
- 5) § 1 odst. 3 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.
- 6) § 85 až 94 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
- 7) § 26 správního řádu.
- 8) § 47 zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).
- 9) § 710 až 712 občanského zákoníku.
- 10) § 125 odst. 3 zákoníku práce.
§ 20 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.
- 11) § 145e zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění zákona č. 160/1995 Sb.
- 12) § 145b zákona č. 100/1988 Sb.
- 13) Například zákon č. 1/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 14) Například § 13 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, § 2 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů, zákon č. 268/1949 Sb., o matrikách, ve znění pozdějších předpisů, 1 odst. 2 nařízení vlády č. 24/1999 Sb., kterým se stanoví na rok 1999 podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí, vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb.
- 15) Například § 13, 14, 16 a 17 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 29 odst. 1 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 203/1994 Sb.
- 16) Například branný zákon.
- 17) Například zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, branný zákon.
- 18) § 2 zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).
- 19) § 25 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
- 20) § 1, 73 a 73a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.